

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Дослідна група	6	5	83,3	0	–	1	16,7
Контрольна група	6	3	50	0	–	3	50

Таким чином, застосування аглепристону у схемі лікування метриту у сук виявилось високоефективним, забезпечивши одужання 83,3 % тварин, що на 33,3 % перевищує показник контрольної групи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Prasad V.D., Kumar PR, Sreenu M. Pyometra in Bitches: A Review of Literature. *Research & Reviews. Journal of Veterinary Science and Technology*. 2017. V.6(2). P. 12–20.
2. Malik K. Unusual case of pyometra in a bichon frise dog. *Can. Vet. J.* 2017. V. 58(12). P. 1326–1328.
3. Hagman R. Pyometra in Small Animals. *Vet. Clin. Small Anim.* 2018. V. 48. P. 639–661.
4. Fieni F., Topie E., Gogny A. Medical Treatment for Pyometra in Dogs. Special Issue: Proceedings of the 16th EVSSAR Congress, 5–6 July 2013, Toulouse, France. 2013. V. 49(2). P. 28–32.

УДК: 636.7.09:618.14-002

ДУБРОВНА А.О., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **СРОШЕНКО О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕНІСТЬ ПІОМЕТРИ У СУК

У роботі висвітлено актуальність проблеми піометри у самок собак. Проведено аналіз вікової, породної сприйнятливості тварин до захворювання та впливу гормональних контрацептивних препаратів на його виникнення. Встановлено, що найбільш вразливими є суки віком 5-7 років, метиси та тварини, яким регулярно застосовували гормональні засоби.

Ключові слова: піометра, суки, поширеність.

Піометра є одним із найпоширеніших та небезпечніших захворювань репродуктивної системи у самок дрібних домашніх тварин, зокрема собак. Це патологія, яка супроводжується накопиченням гнійного ексудату в порожнині матки, що може призвести до важких інтоксикацій, сепсису та, за відсутності своєчасного лікування, летального наслідку.

Піометра – це поширене інфекційне захворювання матки, викликане гормональними змінами в репродуктивній системі самки. Це потенційно небезпечне для життя тварини, гнійне запалення матки. Гормони та умовно-патогенні бактерії є основоположними у розвитку даного захворювання, при цьому гормон прогестерон відіграє ключову роль.

Діагностика при класичній піометрі, як правило, нескладна, проявляється збільшенням матки, заповненою рідиною, гнійними виділеннями з піхви та характерними ознаками захворювання. Однак це може бути більш складно при захворюванні з нормальним розміром матки та дуже легкими або неясними клінічними ознаками. Важливо своєчасно розпізнати дане захворювання через ризик потенційно небезпечних для життя ускладнень. Рання діагностика та лікування є життєвоважливими для збільшення шансів на виживання, оскільки часто індукується ендотоксемія та сепсис.

Традиційним методом лікування піометри є оваріогістеректомія. Основна перевага оваріогістеректомії перед медикаментозним лікуванням полягає в тому, що вона є як лікувальною, так і профілактичною щодо рецидиву піометри. Однак операція є небезпечною для виснаженого організму тварини та виключає здатність самки до розмноження. Після оваріогістеректомії самки втрачають репродуктивну функцію та племінну цінність. Також видалення яєчників і матки може викликати нейрогуморальні

порушення, що проявляються зміною поведінки та схильністю до ожиріння.

У племінних сук при ранній діагностиці збільшується можливість медикаментозного лікування, без хірургічного втручання, а отже підвищує шанси на збереження фертильності. Таким чином, рання діагностика та правильне лікування є сприятливими для повного одужання.

Таким чином, дослідження піометри та розробка нових терапевтичних підходів залишаються актуальними завданнями сучасної ветеринарної медицини, що сприяє покращенню стандартів лікування та профілактики цієї небезпечної патології [1–3].

Тому метою роботи було визначення поширеності піометри у сук. Матеріалом для досліджень слугували собаки, які надходили в клініку «Два kota» у місті Вінниця з діагнозом піометра. Поширеність визначали за журналом реєстрації хворих тварин. Нами було визначено вікову вразливість у самок собак до піометри (таблиця 1). Найбільшу кількість хворих тварин зафіксовано у віковій групі від 6 до 7 років — 24,14% від загальної кількості випадків. Значна частка захворюваності також спостерігалася у собак віком 5-6 років (17,24%) та 3-4 роки (13,79%). Найменша кількість випадків піометри зареєстрована серед молодих тварин віком до 1 року та старших за 8 років — по 3,45%. Отримані результати свідчать про те, що суки віком від 5 до 7 років є найбільш сприйнятливими до розвитку піометри.

Таблиця 1 – Вікова сприйнятливості сук до піометри

Вік	Кількість	Відсоток
1 рік та менше	1	3,45
1-2	3	10,34
2-3	2	6,9
3-4	4	13,79
4-5	3	10,34
5-6	5	17,24
6-7	7	24,14
7-8	3	10,34
8 та більше	1	3,45
Всього	29	100

Аналіз породної сприйнятливості сук до піометри показав, що найбільшу кількість випадків захворювання виявлено серед метисів — 41,39% від загальної кількості хворих тварин (таблиця 2). Серед чистопородних собак найчастіше піометра реєструвалася у німецьких вівчарок — 13,79%, мопсів та лабрадорів — по 10,34%. Меншу кількість випадків зафіксовано серед біглів та бульдогів — по 6,9%. Отримані дані свідчать про те, що найбільш схильними до розвитку піометри є метиси, що, ймовірно, пов'язано з їх більшою чисельністю та відсутністю належного ветеринарного контролю. Серед породистих собак підвищену сприйнятливості до захворювання виявлено у німецьких вівчарок.

Аналізуючи вплив застосування гормональних контрацептивних препаратів на виникнення піометри у сук, встановлено, що найбільша кількість випадків захворювання спостерігалася у тварин, яким регулярно вводили гормональні препарати орально — 27,59%, а також парентерально — 24,14% (таблиця 3). Помітну частку становили собаки, яким гормональні засоби вводили періодично — 13,79% (парентерально) та 17,24% (орально). Серед сук, яким не застосовували гормональні контрацептиви, захворюваність на піометру становила 17,24%. Отримані результати свідчать про те, що регулярне застосування гормональних контрацептивних препаратів значно підвищує ризик розвитку піометри у собак.

Таблиця 2 – Породна сприйнятливості сук до піометри

Порода	Кількість	Відсоток
--------	-----------	----------

Бігль	2	6,9
Мопс	3	10,34
Бульдог	2	6,9
Лабрадор	3	10,34
Німецька вівчарка	4	13,79
Метис	12	41,39
Інші	3	10,34
Всього	29	100

Таблиця 3 – Вплив гормональних контрацептивних препаратів на сприйнятливність сук до піометри

Спосіб гормональних контрацептивів	Кількість	Відсоток
Парентеральне введення (регулярне)	7	24,14
Парентеральне введення (періодичне)	4	13,79
Оральне введення (регулярне)	8	27,59
Оральне введення (періодичне)	5	17,24
Не застосовували	5	17,24
Всього	29	100

Отже, піометра є небезпечним захворюванням репродуктивної системи у самок собак, найбільшу сприйнятливність до якого виявлено у тварин віком 5-7 років. Найбільше випадків захворювання реєструвалося серед метисів та німецьких вівчарок. Встановлено, що регулярне застосування гормональних контрацептивних препаратів значно підвищує ризик розвитку піометри у собак.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Hagman R. Pyometra in small animals. Veterinary clinics of north america: small animal practice. 2018. Т.48, №4. С. 639–661. URL: <https://doi.org/10.1016/j.cvsm.2018.03.001>
2. Hagman R. Canine pyometra: what is new?. Reproduction in domestic animals. 2016. Т.52. С. 288–292. URL: <https://doi.org/10.1111/rda.12843>
3. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. / За редакцією В.А. Яблонського та С.П. Хомина. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 592 с.

УДК 636.7.09:616-089.888.11:619

КОРОВІН І.О., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ОРДІН Ю.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

МОНІТОРИНГ ЕФЕКТИВНОСТІ ШТУЧНОГО ОСІМЕНІННЯ СУК РІЗНИМИ СПОСОБАМИ

Проведені дослідження показали, що ефективність епіцервікального методу штучного осіменіння сук з використанням зонда „Osiris” менша від ефективності природного осіменіння лише на п'ять відсотків. Застосування для введення сперми сукам полістиролових катетерів зменшувало заплідненість до 66,6 %.

Ключові слова: штучне осіменіння, природне осіменіння, сперма, еякулят нативний, розведення собак, статева охота.

Історія штучного осіменіння тварин розпочинається власне з штучного осіменіння собак. Пізніше метод набув широкого використання в відтворенні великої рогатої худоби, свиней, овець, птиці, а для розведення собак, кішок і екзотичних тварин та птиці використовується мало. Практично в Україні метод застосовується лише з науковою ціллю. Хоча з боку власників існує помітний інтерес оскільки штучне осіменіння самок домашніх тварин дає можливість отримати приплід від сук, які з певних причин не можуть бути осіменені природним шляхом (наприклад: за випадків звуження вульви та піхви, недопусканні самця, навіть під час охоти внаслідок агресивності, значній різниці у масі тіла